

Giriş

İsviçre'deki Zürih G l 'nün kuzey kıyısında Bollingen adında bir köy var. Burası, inzivaya çekilebileceği basit bir ev inşa etmek üzere uygun bir yer arayan Psikiyatrist Carl Jung'un 1922 yılında görüp beğendiği köy. Jung, ilkin "Kule" adını verdiği, iki katlı, basit bir taş ev yaptırdı burada. Hindistan seyahati sırasında evlerde meditasyon için özel bir oda olduğunu görünce, seyahat dönüşü kişisel bir çalışma odası ekleyerek Kule'yi genişletti. Kendiyle baş başa kalabildiği yeg ne mek n olan bu odanın anahtarı sadece Jung'taydı ve ondan izinsiz kimse içeri adım atamıyordu.

Jung hakkında yazılmış çeşitli kaynakları tarayan gazeteci yazar Mason Currey, *Günlük Ritüeller* adlı kitabında ünlü psikiyatristin Kule'deki çalışma düzeninden ayrıntılı bir şekilde bahseder: Jung, her sabah 7'de uyanıp mükellef bir kahvaltının ardından çalışma odasında iki saat boyunca bölünmeden çalışıyormuş. Öęleden sonralarını genelde meditasyon veya uzun kır gezintileriyle

değerlendiren Jung, Kule'de elektrik olmadığından, hava karardığında gaz lambalarını yakıp şöminede yanan ateşle ısıyor ve saat 10 olduğunda da yatağına çekiliyormuş.

Bollingen Kulesi ilk bakışta tatilden tatile geline bir tür sayfiye izlenimi uyandırabilir, fakat göl kenarındaki bu inziva evini ünlü psikiyatristin kariyeri bağlamında değerlendirdiğinizde, Jung'un bu yapıyı inşa etmekteki asıl amacının işten güçten kaçmak olmadığını kolayca anlayabilirsiniz. Köydeki araziyi satın aldığı 1922 yılında Jung'un artık tatile çıkma lüksü yoktu. Alanında çığır açan *Psychologische Typen* [Psikolojik Tipler] adlı kitabını yayınlıyali henüz bir yıl olmuştu ve bu kitap, bir zamanlar dostu ve hocası olan Sigmund Freud'la aralarındaki fikir ayrılıklarını daha da pekiştirmişti. 1920'li yıllarda Freud'la fikir ayrılığına düşmek cesaret isteyen bir işti. Dolayısıyla *Psychologische Typen*'de öne sürdüğü tezleri savunabilmek için Jung'un sıkı çalışması gerekiyordu; sonradan *analitik psikoloji* adıyla anılacak yeni düşünce ekolünü sağlam temeller üzerine inşa etmek için yazması gereken bir yığın çarpıcı makale ve kitap vardı.

Verdiği derslerin ve klinik terapiye ayırdığı vaktin Jung'u fazlasıyla meşgul ettiğine şüphe yok. Fakat yalnızca yaptığı işlerle yetinecek biri değildi Jung. Onun esas derdi, bilinçdışına dair anlayışımızı değiştirmekti ve bu hedef, daha derin, daha dikkatli bir düşünme sürecini gerektiriyordu. Böyle bir şeyi kent hayatının mutak koşuşturmacası içinde gerçekleştirmesine olanak yoktu. Bollingen'de inzivaya çekilen Jung'un asıl amacı da zaten çalışma hayatından uzaklaşmak değil, bilakis mesleğinde daha da ilerlemektir.

* * *

Nihayetinde Carl Jung, yirminci yüzyılın en etkili düşünürlerinden biri oldu. Jung'un başarısının altında yatan pek çok sebep olmakla birlikte, bu kitap bağlamında bunlardan yalnızca biri bizi ilgilendiriyor. Ben kilit nitelikteki bu beceriyi "pürdikkat çalışması" [deep work] olarak adlandırıyorum.

Pürdikkat
katle ger
kadar z
tilen yer
taklit ec

Entelel
pürdikkat
bilim alan
biliyoruz
mesleki,
miz için
disiplini
tabilmek

"Pürdikkat
kavraml
izlediği
kavraml
tında p
içinde t
gerekti
ertelem
Jung'un
danışar
çalışma
önemli
önceliğ

Jun
öyküle
de ort
Jung'u
igne, s
kapan
Sawyo

Pürdikkat Çalışma: Tamamen odaklanmış halde, büyük bir dikkatle gerçekleştirilen ve bilişsel yeteneklerimizin sınırlarını sonuna kadar zorlayan profesyonel faaliyetler. Pürdikkat çalışmayla üretilen yeni değerlerin ve geliştirilen kişisel becerilerin başkalarınca taklit edilmesi çok zordur.

Entelektüel kapasitemizin tümünü kullanabilmemizin yolu pürdikkat çalışmadan geçiyor. Gerek psikoloji gerekse de nöro-bilim alanında yıllardır sürdürülen araştırmalar sayesinde artık biliyoruz ki pürdikkat çalışmaya eşlik eden zihinsel zorlanma, mesleki, sanatsal veya sportif her türden beceriyi geliştirebilmemiz için elzem. İşte bu nedenle, 20. yüzyılın başında, psikiyatridisiplini gibi yoğun zihinsel emek gerektiren bir alanda fark yaratılmek için Jung'un pürdikkat çalışmaktan başka şansı yoktu. "Pürdikkat çalışma" kavramı bana ait, Carl Jung'un böyle bir

kesintisiz zaman dilimlerini çalışmaya ayırmalı ve hayatımı buna göre düzenlemeliyim. Öbür türlü, yani sürekli bölünürsem ne geçer elime? Kalıcı bir roman yerine şuna buna gönderdiğim e-postalardan başka hiçbir şey.”

* * *

Bölünmeden, derinlemesine çalışmanın kıymetini büsbütün unutmak üzere olan günümüz zihin emekçilerinin [*knowledge workers*¹] aksine, yaptığı işe adını altın harflerle yazdıran figürlerin hemen hepsinin pürdikkat çalışma alışkanlığına sahip olduğunu aklımızın bir köşesinde turalım.

Zihin emekçilerinin pürdikkat çalışmaya hepten yabancı hale gelmelerinin nedenini artık hepimiz biliyoruz: iletişim teknolojileri. E-posta ve SMS gibi iletişim araçları bir yana, Twitter ve Facebook gibi sosyal medya ağlarından, Buzzfeed ve Reddit gibi çift çarşısına dönmüş bilgi-eğlence [*infotainment*] sitelerine dek pek çok mecraayı ve aracı kapsayan oldukça geniş bir kategori bu. Akıllı telefonların da katkısıyla artık her an her yerde erişilebilen bu mecraların yükselişi, çoğu zihin emekçisinin dikkat aralığını kısacık anlara kadar indirmiş durumda. Uluslararası yönetim danışmanlığı kuruluşu McKinsey'nin 2012 yılında yayınladığı rapora göre sıradan bir zihin emekçisi, haftalık çalışma saatinin ortalama %60'ından fazlasını iletişim teknolojilerine bağlı halde,

¹ “Knowledge worker” kavramı, sahip olduğu zihinsel becerilerle yeni bilgi veya çözümler üreten özgül bir çalışan kesimi nitelemek üzere ilk kez 1957 yılında Peter Drucker tarafından ortaya atılmış ve Türkçeye “bilgi işçisi” olarak tercüme edilmiştir. Öte yandan İngilizce literatürde kavramın içeriği 60'lı yıllardan bu yana “bilgi işçisi”nin ötesine geçerek “beyaz yakalı çalışanlar”dan “yaratıcı emek” kategorisine dek hayli kapsayıcı hale gelmiştir. Yazar Newport da bu kavramı en genel ve güncel anlamıyla zihin emeğine dayalı sektörlerde çalışanları nitelemek üzere kullandığından, herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için çeviride “zihin emekçisi” ifadesini kullanmayı tercih ettik. —ç.n.

yetinmeyip Akıllı Makineler Çağı'nın nimetlerinden fazlasıyla yararlanacak -Silver, Hansson ve Doerr gibi figürlerin dahil olduğu- üç temel grubu da tanımlıyorlar: Üstün vasıflı çalışanlar, Süperstarlar ve Sermayedarlar.

Üstün Vasıflı Çalışanlar

Robot teknolojisi ve ses tanıma gibi yenilikler, üstün vasıf gerektirmeyen işlerin birçoğunun makinelere devredilmesine sebep oluyor. Fakat Brynjolfsson ve McAfee'nin de vurguladıkları gibi, "veri görselleştirme, mantıksal analiz, yüksek hızlı iletişim ve hızlı prototip üretme gibi diğer teknolojiler de, veri odaklı mantık yürütmenin alanını genişleterek bu türden mesleklerin değerini artırıyor." Başka bir deyişle, gitgide daha karmaşık hale gelen makinelerle çalışabilmek ve bunlar aracılığıyla kıymetli sonuçlar elde etmek gibi sıradışı kabiliyetlere sahip olanlar, başarının kapılarını aralayacak. Nitekim Tyler Cowen'in sorusu bu gerçeği çok daha yalın bir şekilde ortaya koyuyor: "Akıllı makinelerle aran iyi mi?"

Kuşkusuz, geniş ölçekli veri tabanlarını veriyle besleme ve sonra da bunları esrarengiz Monte Carlo simülasyonlarına aktarma konusundaki yeteneğiyle Nate Silver, üstün vasıflı çalışan kavramının adeta vücuda gelmiş hali. Akıllı makineler Silver'in başarısına engel filan teşkil etmiyor, bilakis onun başarısının ön-konşulunu oluşturuyorlar.

Süperstarlar

Yazılım dehası David Heinemeier Hansson, Brynjolfsson ve McAfee'nin yeni ekonomide başarılı olacağını öngördükleri ikinci gruba, yani "süperstarlar"a örnek teşkil ediyor. Uzaktan/ortak çalışma teknolojileri, zihin emeğine dayalı pek çok işkolunda yerel işgücüyle çalışma pratiğini yok etmiş durumda. Örneğin, fiziki çalışma ortamı sunulması ve kâr payı ödenmesi gereken tam zamanlı bir yazılımcıyı işe almaktansa, Hansson gibi dünyanın en iyi yazılımcılarından biriyle proje bazlı çalışmak şirketlere

*
çok daha
müşteriy
iyi sonuc
çıkıyor.

İletişim
neredeys
eyaletinc
rahatlıkl
ve düzen
aleyhine
veya tas
olduğu p
erişime
basamalı
maz hal

Ekon
salarının
pıcı mal
denklen
edileme
"Art ar
perform
alıp ihti
gildir: E
şarkıcılı
ğu bir p
tündeki
az bir fa
nü süpe

Rose
gibi örn
ürünün
ları gibi
lerini d